

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa-i-lustracja/sciganie-zbrodni-przeciwko-nar/sledztwa-1/oddzialowa-komisja-w-lodzi-sta/31493,Sledztwa-zawieszone.html>
03.03.2026, 03:49

Śledztwa zawieszone

Zbrodnie komunistyczne

1. Śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, dokonanej przez działających wspólnie i w porozumieniu prokuratorów Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Olsztynie i sędziów Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy, będących funkcjonariuszami państwa komunistycznego, w okresie od września do października 1982 roku w Olsztynie, polegającej na przekroczeniu uprawnień poprzez bezprawne pozbawienie wolności na czas powyżej siedmiu dni w postaci skazania Bogusława M. na karę trzech lat pozbawienia wolności, co stanowiło represję i poważne prześladowanie z przyczyn politycznych z powodu prezentowanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, a tym samym naruszenie praw do ich wyrażania i było działaniem na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego (S. 59.2021.Zk).

W dniu 29 marca 2022 r. do Sądu Najwyższego w Warszawie zwrócono się z wnioskiem o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłego sędziego Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy – Mariana B. Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 20 listopada 2024 roku nie uwzględnił wniosku prokuratora. Sąd Najwyższy w wyniku rozpatrzenia zażalenia prokuratora IPN postanowieniem z dnia 13 października 2025 roku zawiesił postępowanie w zakresie uchylenia immunitetu byłego sędziego Mariana B. z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej jego prowadzenie. Z tego powodu postanowieniem z dnia 14 października 2025 roku prokurator IPN zawiesił śledztwo sygn. S 59.2021.Zk.

2. Śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, dokonanej przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Łodzi i sędziów Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Łodzi, będących funkcjonariuszami państwa komunistycznego, polegającej na przekroczeniu uprawnień poprzez bezprawne pozbawienie wolności Mariana G. na czas powyżej siedmiu dni w postaci: tymczasowego aresztowania od dnia 15 lutego 1982 roku do dnia 13 marca 1982 roku oraz skazania go wyrokiem z dnia 29 marca 1982 roku na karę trzech lat pozbawienia wolności, co stanowiło represję i poważne prześladowanie z przyczyn politycznych z uwagi na prezentowane przez w/w przekonania i poglądy społeczno – polityczne, a tym samym stanowiło naruszenie praw do ich wyrażania i było działaniem na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego (S 64.2020.Zk).

W śledztwie ustalono, iż Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Łodzi zarzuciła Marianowi G., popełnienie przestępstwa z dekretu o stanie wojennym polegające na tym, że w dniu 13 lutego 1982 roku w Pabianicach w warunkach ogłoszonego stanu wojennego w Polsce, przy użyciu szablonu i farby w aerozolu sporządzał na murach mieszkalnych i na ścianie wiaty MPK napisy zawierające fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny i rozruchy. Wobec w/w zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Wyrokiem z dnia 29 marca 1982 roku Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Łodzi uznał Mariana G. za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i skazał na karę

trzech lat pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu oskarżony sporządzał na murach budynków i wiacie MPK napisy szkalujące władze PZPR, zawierające w swej treści fałszywe wiadomości. Sporządzenie napisów w kilku miejscach w sposób trwały w ocenie Sądu wskazywało na wysoki stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu. W wyniku rewizji nadzwyczajnej Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 8 lipca 1994 roku uniewinnił Mariana G. od przypisanego mu przestępstwa, uznając, iż hasła które wykonał nie były wiadomościami, lecz odzwierciedlały emocje autora i jego poglądy na poczynania PZPR. W dniu 29 marca 2022 r. do Sądu Najwyższego w Warszawie zwrócono się z wnioskiem o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłego sędziego Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy – Ryszarda R. Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 5 października 2023 roku uwzględnił wniosek o uchylenie immunitetu w/w sędziego w zakresie dotyczącym dwunastu zbrodni sądowych popełnionych w okresie stanu wojennego. Sąd Najwyższy w wyniku rozpatrzenia zażaleń stron postępowania postanowieniem z dnia 18 marca 2025 roku zawiesił postępowanie w zakresie uchylenia immunitetu byłego sędziego Ryszarda R. z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej jego prowadzenie. Z tego też powodu postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2025 roku prokurator IPN zawiesił śledztwo sygnatura S 64.2020.Zk.

3. Śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, dokonanej przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Łodzi, będącego funkcjonariuszem państwa komunistycznego, w okresie od dnia 9 listopada 1982 roku do dnia 5 grudnia 1982 roku w Łodzi, polegającej na przekroczeniu uprawnień poprzez bezprawne pozbawienie wolności na czas powyżej siedmiu dni w postaci tymczasowego aresztowania Jacka W. i Sławomira P., co stanowiło represję i poważne prześladowanie z przyczyn politycznych z powodu prezentowanych przez w/w przekonani i poglądów społeczno-politycznych, a tym samym naruszenie prawa do ich wyrażania i było działaniem na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonych (S. 62.2020.Zk).

W toku śledztwa wykonano oględziny akt archiwalnych, z których wynika, że Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Łodzi prowadziła w okresie stanu wojennego śledztwo, w którym zarzuciła Jackowi W. i Sławomirowi P. popełnienie przestępstwa z art. 273 § 2 dkk, polegającego na przechowywaniu w celu rozpowszechnienia zbioru wierszy zawierających treści wyszydzające, lżące i poniżające naczelne organy państwa. Były to wiersze ujęte w tomiku „Siekiera, motyka, smok wawelski”, które zostały wielokrotnie powielone przy użyciu urządzenia kserograficznego w zakładzie pracy podejrzanych. Wobec obydwu podejrzanych zastosowano tymczasowe aresztowanie, które było utrzymane również po wniesieniu sprawy wraz z aktem oskarżenia do sądu. Wyrokiem z dnia 20 grudnia 1982 roku Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Łodzi uznał Jacka W. i Sławomira P. za winnych popełnienia zarzucanych im przestępstw i skazał na kary po jednym roku i sześciu miesiącach pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby trzech lat. W wyniku rewizji nadzwyczajnej Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 30 czerwca 1994 roku uniewinnił Jacka W. i Sławomira P. od przypisanych im przestępstw, uznając, iż dowodowe zbiory wierszy zawierały pejoratywne określenia i sformułowania pod adresem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, która nie była naczelnym organem państwa. W śledztwie wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów i przesłuchano w charakterze podejrzanego byłego prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Łodzi Waldemara D. Śledztwo zostało zawieszone postanowieniem z dnia 12 lipca 2022 r. z uwagi na opinie biegłych lekarzy psychiatrów co do obecnego stanu zdrowia podejrzanego.

Zbrodnie nazistowskie

[Poprzedni Strona](#)